

Туристичне підприємство повинно мати чіткий підхід до встановлення ціни на туристичну послугу. На нашу думку, послідовність процесу ціноутворення повинна складатись з п'яти етапів (рис. 1).

Рис. Процес формування ціни туристичного підприємства

У ціноутворенні туристичного підприємства важливу роль відіграє вибір стратегії ціноутворення, прийняття якої залежить від того, на яку послугу встановлюється ціна, на нову чи на популярну. Також слід врахувати різні фактори, які впливають на процес ціноутворення в туризмі, оскільки від них може залежати отриманий прибуток, імідж підприємства і рівень конкурентоспроможності.

1. Бейдик О.О. *Словник-довідник з географії туризму, рекреології та рекреаційної географії*. - К.: Палітра, 2011.-256с. 2. Балабанов І.Т., Балабанов А.І. *Економіка туризму: Учебное пособие*. – М.: Финансы и статистика, 2009. – 176с. 3. Москалик М.М. *Стратегії ціноутворення в сфері туристичного бізнесу доповідь конференції Режим доступ / [Електронний ресурс]: <http://www.rusnauka.com>*.

Прибило В.І.

студ. групи ЕП -42

Науковий керівник – ст. викл. Ріжко Л.І.

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Функціонування ринкової економіки характеризується періодичними коливаннями процесів економічного розвитку і носить циклічний характер, ознаками якого є неперервне коливання ділової активності, зростання і зниження ринкової кон'юнктури, чергування екстенсивного та інтенсивного типів економічного розвитку. Економічний цикл являє собою інтервал розвитку в часі, протягом якого відбувається зростання виробництва, розквіт, а потім його скорочення, застій (депресія), поживлення і знову піднесення. Епіцентром циклічного руху є криза. Криза характеризується значним зниженням обсягів виробництва, падінням цін, дефіцитом грошових коштів, біржовими крахами і банкрутствами, зростанням безробіття, зниженням рівня заробітної плати, зниженням прибутку і рентабельності тощо[1].

Необхідною складовою процесу виходу з кризи є інноваційний розвиток. Криза та інноваційний розвиток є взаємопов'язаними та взаємообумовлюючими:

- криза є неминучим, обов'язковим етапом розвитку, виводить економіку зі стану збалансованості і тим самим породжує потребу періодичного інноваційного розвитку;

- інноваційна діяльність є ефективним методом виведення економіки з кризи, а також основою для її подальшого розвитку.[2]

Інноваційний розвиток здійснюється закономірно під впливом певних причин, які спричинили його і які лежать у його основі. Проте на його перебіг впливає багато інших чинників, різноманітних обставин.

Аналіз показників, які характеризують розвиток інноваційної активності економіки України вказує на зниження рівня інноваційного потенціалу виробництва, їх рентабельності. Така ситуація може обумовити розвиток інноваційної кризи і неможливість переходу на принципово новий рівень діяльності і економічного розвитку.

В сучасних умовах розвитку економіки України основною складовою антикризового управління повинен бути інноваційний розвиток, спрямований на формування і впровадження кластерної моделі виробництва.

Кластер, як правило, являє собою об'єднання географічно локалізованих підприємств, науково - дослідних установ, навчальних закладів, ринкових структур як основних учасників інноваційного процесу. Однією з основних складових успішного кластеру є його інноваційна спрямованість.

Основна мета кластера – підвищити внутрішню та міжнародну конкурентноздатність його членів за рахунок комерційного і некомерційного співробітництва, наукових досліджень та інновацій, освіти, навчання і заходів політики підтримки. Найважливішим показником діяльності кластерів є забезпечення високої конкурентоспроможності їх продукції на ринку, тому кластерний розвиток країни є однією з характерних ознак сучасної інноваційної економіки. Крім того, кластери являють собою комбінацію конкуренції та кооперації таким чином, що об'єднання в одних сферах допомагають успішно вести конкурентну боротьбу в інших.

В цих умовах держава, як гарант інноваційного курсу розвитку країни, повинна сприяти формуванню дієвого інструменту як регулювання, мотивації, так і стимулювання всіх суб'єктів економіки до інноваційної діяльності та розвитку, тобто розробити та впровадити дієві механізми реалізації програми подолання інноваційної кризи та шляхи післякризового управління та розвитком на різних рівнях економіки.

1. Грабинська І.В. Ділові політичні цикли у сучасній ринковій економіці / І.В. Грабинська. – Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України. - 2010. - Вип. 20.13. - С. 160-170. 2. Захарін С.В. Підтримка інвестиційної та інноваційної діяльності в умовах загострення економічної кризи // Вісник НУК. Електронне видання. – <http://ev.nuos.edu.ua>.